Naslov:
Hadrović, Dragan

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Dragan Hadrović (Gornje Jelenje, 07.04.1895. - Banja Luka, 08.07.1943.), pravnik.
Nadbiskupsku realnu gimnaziju završio u Travniku (1914.), pravne znanosti počeo studirati u Grazu, a završio u Zagrebu (1918). Godinu dana kasnije promoviran za doktora prava. Odvjetničke vježbe upisao u odvjetničkoj kancelariji A. Pavelića, a kasnije otvorio odvjetničku kancelariju u Velikoj Gorici.
Politički djelovao od 1918., bio je član Glavnog odbora HRSS-a. Po proglašenju NDH postavljen za povjerenika Plemenite općine Turopolje, početkom 1942. imenovan za člana Sabora, zatim imenovan za velikog župana Velike župe Gora sa sjedištem u Petrinji (ožujak, 1942.), a nešto kasnije premješten za velikog župana Velike župe Sana i Sol sa sjedištem u Banjoj Luci (srpanj, 1942.), gdje je istodobno obnašao dužnost opunomoćenika Vlade NDH u tom gradu.

Mjesto (grad/općina):
Travnik

Graz

Banja Luka

Petrinja (PETRINJA)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1895-1943 g.

Funkcije:
Pravnik.

Naslov:
Parun, Vesna

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Vesna Parun (Zlarin, 10.04.1922. – Stubičke Toplice, 25.10.2010.), hrvatska književnica i prevoditeljica.
Djetinjstvo provodi u Biogradu na Moru, Šibeniku, Splitu i na Visu. Osnovnu školu pohađala je na Visu, a gimnaziju u Šibeniku i Splitu. Studij romanistike na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu započinje 1940., no prekida ga zbog II. svjetskog rata. Nakon rata upisala je studij filozofije na istom fakultetu, ali ga prekida 1947. zbog posljedica tifusa dobivenog na izgradnji pruge Šamac-Sarajevo. Od iste godine počinje djelovati kao slobodna književnica. Prvu pjesmu 'Pramaljeće' napisala je u trećem razredu osnovne škole, te ju objavila u listu Anđeo čuvar. Od 1962. do 1967. povremeno je živjela u Bugarskoj. Njezinu prvu pjesničku zbirku 'Zore i vihori' (1947.), u kojoj su mladenačka živost, ljubav i priroda suprotstavljene ratu, smrti i stradanju, tadašnja je službena socrealistička kritika proglasila apolitičnom, umjetnički ispraznom i dekadentnom. Ta je zbirka svojim opiranjem nasilnom ideologiziranju poslijeratnoga pjesništva preteča poetike krugovaškog naraštaja. U njoj je V. P. oblikovala svoju pjesničku prepoznatljivost: osjećajnost, liričnost, bogatstvo leksika i metaforike. U sljedećim zbirkama 'Crna maslina' (1955.), 'Ropstvo' (1957.), 'Pusti me da otpočinem' (1958.) i 'Ti i nikad' (1959.) potvrdila se kao pjesnikinja zaokupljena ljubavlju. Ljubav i doživljaj prirode središnje su teme i zbirki 'Vidrama vjerna' (1957.), 'Koralj vraćen moru' (1959.) i 'Vjetar Trakije' (1964.). Spoznaju tragičnosti života izrazila je u zbirci 'Ukleti dažd' (1969.), punoj mračnih raspoloženja i rezignacije. U kasnijim zbirkama pokazala je sklonost ironičnom, satiričnom i groteskном, upućujući na konkretnu društvenu zbilju ('Apokaliptične basne', 1976.; 'Salto mortale', 1981.; 'Tronožac koji hoda', 1993.; 'Smijeh od smrti jači', 1997.; 'Pelin basne', 1998.; 'Đoko i Đokonda: poetsko-satirični kontrapunkt', 2002. i dr.), iako se i poslije vraćala nostalgičnom i metafizičkom ozračju prijašnjih zbirki ('Bubnjevi umjesto srca', 2003.). Također se iskazala i u sonetnoj formi ('Sto soneta', 1972.; 'Salto mortale', 1981.; 'Suze putuju: Bolnički soneti', 2002.). Uprizorivani su joj dramski tekstovi ('Marija i mornar'; 'Magareći otok'). Iznimno je bogat i njen opus poezije za djecu, prožet motivima biljnog i životinjskog svijeta te humorom. Ovdje se posebno ističu likovi Mačka Džingiskana i Mikija Trasija (zbirke 'Mačak Džingiskan i Miki Trasi, 1968.; 'Miki Trasi i baba Pim-bako', 1968.; 'Mačak na mjesecu', 1969.; 'Miki slavni kapetan', 1970.; 'Kukljo, Mukljo, Tanana i Glog', 1997.; 'Tri morske pustolovke', 2000.), koji su našli put i do mjuzikla ('Mačak Džingiskan i Miki Trasi', glazba Ladislava Tulača). Put satire nastavlja 1990-ih pisanjem politiziranih rugalica, epigrama i aforizama. Također je autorica velikog broja eseja, kritika, igrokaza, basni i radioigara. Bavila se slikarskim i prevodilačkim radom, prevodeći poeziju s bugarskog, njemačkog, francuskog i slovenskog jezika. Njezina su djela prevođena na bugarski, češki, engleski, esperanto, francuski, talijanski, mađarski, njemački, poljski, ruski, slovački, slovenski i švedski jezik, čime se svrstala u kategoriju najprevođenije hrvatske pjesnikinje. Dobitnica je nagrade 'Vladimir Nazor': 1959. godišnje nagrade za književnost i 1982. za životno djelo. Za zbirku soneta 'Suze putuju' primila je 2003. povelju 'Tin Ujević' Društva hrvatskih književnika, kao i plaketu 'Dobro jutro, more' za trajan doprinos hrvatskoj književnosti. Godine 2009. dobila je svoju mramornu zvijezdu na opatijskoj šetnici Slatini. Dopisna je članica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Bila je članica Društva hrvatskih književnika, iz kojeg je po drugi put istupila 2010. Opsežnost i raznolikost književnog opusa Vesne Parun osigurale su joj mjesto među najznačajnijim suvremenim hrvatskim pjesnicima. Posljednjih godina zbog invalidnosti i poodmakle životne dobi boravila je u Stubičkim Toplicama, gdje je i dalje pisala i u vlastitoj nakladi objavljivala dječje i satirične knjige.

Mjesto (grad/općina):
Split

Vis (VIS)

Zlarin (Šibenik)

Sofija (Bugarska)

Bukurešt

Dubrovnik

Budimpešta

Banja Luka

Lukovdol

Novi Sad (Vojvodina)

Zagreb (ZAGREB)

Šibenik (ŠIBENIK)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1922-2010 g.

Funkcije:
Književnica.

VIAF osoba:
93396008

Naslov:
Petričević, Jure

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Jure Petričević (Starigrad, 06.10.1912. - Brugg (Švicarska), 24.02.1997.), agronom i nakladnik.
U Zagrebu studirao agronomiju, od 1940. do 1942. boravio na specijalizaciji u Švicarskoj, gdje je iz agrarne ekonomije na Saveznoj visokoj tehničkoj školi u Zürichu i doktorirao. Kratko je vrijeme djelovao kao stožernik u Banjoj Luci (1942. - 1943.), da bi 1945. emigrirao u Švicarsku. Sudjelovao je na svehrvatskom kongresu u New Yorku 1962. godine i bio redoviti suradnik "Hrvatske revije" (uglavnom s političkim prilozima). U Bruggu osnovao nakladnu tvrtku "Verlag Adria", u čijem se programu osobito ističe edicija "Knjižnica sloboda".

Mjesto (grad/općina):
Zagreb (ZAGREB)

Banja Luka

Švicarska

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1912-1997 g.

Funkcije:
Agronom i nakladnik.

VIAF osoba:
67082135

Naslov:
Čejvan, Adem

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Adem Čejvan (02.03.1927. - 05.11.1989.), kazališni i filmski glumac. Nakon Trgovačke akademije, studirao pravo i povijest umjetnosti. Kao kazališni glumac radio u Banjoj Luci, Zagrebu, Sarajevu i Beogradu. Ostvaruje velik broj kazališnih, filmskih i tv-uloga — glavnih i epizodnih. Jednako uspješan kao negativac (Lisice, 1969., K. Papića, Seljačka buna 1573, 1975., V. Mimice), kao pozitivni junak (Ovčar, 1971., B. Tanovića) ili u složenijim karakternim ulogama (Ljubav i bijes, 1978., B. Tanovića), a pokazuje dar i za ironiju (Slike iz života udarnika, 1972., B. Čengića) i komiku (Polenov prah, 1974., N. Stojanovića). U tv-dramama sudjeluje još od 1956. (Vražji otok I. Hetricha), kreirajući zatim niz markantnih likova u produkcijama Televizije Zagreb (Gospođica Julija; Nepokoreni grad), Sarajevo (To; Odbornici; Otac i neki važni ljudi), Beograd (Frontaš; Pucanj u šljiviku; Đavolje merdevine) i Ljubljana (Putovi i stranputice).

Mjesto (grad/općina):
Banja Luka

Zagreb (ZAGREB)

Sarajevo

Beograd

Ljubljana

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1927-1989 g.

Funkcije:
Glumac

Naslov:
Pajić, Ivo

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Ivo Pajić (05.11.1911. - 05.11.1975.), hrvatski glumac. Glumio u Banjoj Luci do 1945., potom u Osijeku i Splitu, a od 1951. bio je član zagrebačkoga HNK-a. Zapaženije uloge: Sretnikov (A. N. Ostrovski, Šuma), Petruccio (W. Shakespeare, Ukroćena goropadnica), Potkoljesin (N. V. Gogolj, Ženidba), Dane, Tomo i Josina (P. Budak, Na trnu i kamenu, Mećava, Klupko), Jerotije Pantić (B. Nušić, Sumnjivo lice), Ripafrata i Paron Toni (C. Goldoni, Krčmarica Mirandolina, Ribarske svađe), Tartuffe (Molière).

Mjesto (grad/općina):
Zagreb (ZAGREB)

Banja Luka

Osijek (OSIJEK)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1911-1975 g.

Funkcije:
Glumac

Naslov:
Čokić, Husein

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Husein Čokić (16.06.1931.), filmski i kazališni glumac. Glumačku karijeru počinje 1953. u kazalištu u Banjoj Luci. Punu afirmaciju stječe na filmu, osobito ulogom radnika koji se bori protiv samovoljnih postupaka svog direktora u filmu Licem u lice (1963.) B. Bauera. Ostvaruje zapažene uloge i u filmovima Marš na Drinu (1964.) Ž. Mitrovića, Provereno, min njet (1965.) Z. Velimirovića, Konjuh planinom (1966.) F. Hadžića, Koraci kroz magle (1967.) Ž. Skrigina, Diverzanti (1967.) H. Krvavca, Ovčar (1971.) B. Tanovića, Deveto čudo na Istoku (1972.) V. Filipovića, Ljubica (1978.) K. Golika i dr. Uspješno je nastupao i u brojnim koprodukcijskim filmovima i tv-serijama, kao i u dramskim produkcijama Televizije Sarajevo.

Mjesto (grad/općina):
Banja Luka

Sarajevo

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1931 g.

Funkcije:
Glumac

Naslov:
Prelog, Milan st.

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Milan Prelog (Zagreb, 08.02.1879. - Zagreb, 24.12.1931), povjesničar. Osnovnu školu i gimnaziju završio u Zagrebu. U istom gradu započeo studij povijesti i geografije, kasnije ga nastavio u Pragu, gdje je 1901. promoviran u doktora filozofije. Kao nastavnik radio u Petrinji, Banjoj Luci i Sarajevu, te kao direktor ženske realne gimnazije u Osijeku. U razdoblju 1920. - 1924. pohađao arhivističke studije u Pragu. God. 1922. imenovan profesorom opće povijesti srednjeg i novog vijeka na Zagrebačkom sveučilištu (do 1926. kada je umirovljen). Godinu kasnije (1927.) izabran za profesora opće povijesti srednjeg vijeka na Filozofskom fakultetu u Skoplju. Osim bosanske povijesti ("Povijest Bosne od najstarijih vremena do propasti Kraljevstva", 1912.), uglavnom proučavao hrvatsku povijest 19. st. U djelu "Slavenska renesansa krajem XVIII. i u prvoj polovini XIX. vijeka" (1924.), dao prvi cjeloviti prikaz preporodnih pokreta slavenskih naroda do 1849. godine. Pisao je i o hrvatskoj povijesti u vrijeme narodnog preporoda ("Istorijski portreti i članci", 1926.). Od 1907. godine, pod pseudonimom Historik i dr., djelovao kao stručni kritičar u revijama "Suvremenik", "Behar" i "Jugoslavenska njiva". Napisao veliki broj priloga iz hrvatske povijesti u "Narodnoj enciklopediji srpsko-hrvatsko-slovenačkoj".

Mjesto (grad/općina):
Petrinja (PETRINJA)

Banja Luka

Sarajevo

Prag

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1879-1931 g.

Funkcije:
Povjesničar.

VIAF osoba:
100207080